

Поп Д. Ђурђев
ДЕКАМОРОН



години уметничкој рада
ПОПА Д. БУРБЕВА

Уредник
Зоран КОЛУНЦИЈА

Рецензенти
Др Оља ВАСИЛЕВА
Др Невена ВАРНИЦА

Текст и визуалије © Поп Д. Бурбев, 2024.
За ово издање © Прометеј, Нови Сад, 2024.

Поп Д. Бурђев

ДЕКАМОРОН

Ludus in fabula



ПРОМЕТЕЈ



Мали-велики моји,

Пред вама су апокрифне *минијату̀ре за основце са високом с̀иручном с̀иремом*. Генетски модификовани медаљони *о бабама и жабама*, донекле налик баснама какве је некада у античкој Грчкој писао Езоп, временом су еволуирали до своје плишане фазе и ево их у новом руху.

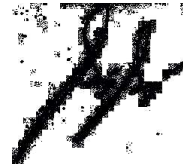
Наслов је, доиста, мало неприкладан, непримерен, чак увредљив за једно литерарно остварење. Наиме, реч морон потиче од грчке речи *морос*, што значи глуп или луд. Оно, мора се признати, и приче су помало – *ван њамеџи*, али само на прво читање. Да бих их колико-толико унормалио, будући да је део њих настао током „локдауна“ у доба короне, сложио сам их по угледу на капитално дело једног од најзначајнијих писаца хуманизма – Бокача, у десет тематских циклуса са по десет *кажа* у речи и слици. Нажалост, ни та инклузија им није много помогла. Независно од свега, оне су и даље само хармсовски изоловани *случајеви* са посебним потребама, еркењијевске *једноминуџне новеле* са завидним пролазним временом и телехеновска хронична *недосџајања* сачињена од разуздане игре, парадокса, лирских гротески, парабола и несмислица, намењених пре свега ужем кругу мудрица, без чије памети не би значиле ништа; али и свим другим младим, испреним и радозналим читаоцима спремним за својеврстан литерарни сафари.

За ово путовање по егзотичним пределима, сналажења ради, потребнији су вам енциклопедија или Гугл, него какав бедекер. Због тога што верујем у ваш интелект, мислим да вам то неће бити потребно, али уколико вам ипак

буде неопходна помоћ пријатеља, а немате никог спремног да с вама дели радост читања у четир' руке, на располагању су вам кју-ар кодови (QR codes), са веб претраживачем. Они вам могу пружити вредне информације неопходне за креативно читање овог штива и разумевање свега, не што је писац хтео да каже, већ онога што је хтео – да прећути.

До неке нове прилике и нове читалачке авантуре, останите ми такви кави јесте.

С поштовањем,



ЧИТАЛИШТЕ



Мала радионица креативног читања.



I

ПЕРОЛАКЕ ЦАКЕ



1.

ЛАКОАТЛЕТСКА ПРИЧА О ДВА ОКА У ГЛАВИ

– Хајде да се такмичимо ко ће пре да стигне до оног усамљеног дрвета – рече соко.

– Да трчимо?

– Боже, свашта! Да летимо, наравно. Ја нисам газела, него птица! Разумеш?

– Па и ја сам птица – рече ној.

– Видим! Ти знаш да ја имам око соколово. У ствари, имам два ока соколова у глави.

– Знам. А да ли ти знаш да онај ко нема у глави има у ногама? Па сад *їледај* шта ћеш – одврати ној и отрча пут поменутог стабла на осами.

2.

КО БАЈАГИ МАСТИЉАВА ПРИЧА

- Хеј, другари, хоћете ли да се тркамо? Ко пре до оног леденог гребена – рече несит.
- Да пливамо?
- Боже, свашта! Да летимо, наравно. Ја нисам риба него птица! Разумеш?
- Па и ја сам птица – рече пингвин. – Осим тога, није у реду да преписујеш текст од сокола из претходне приче.
- Преписујем? Не знам само како и чиме?
- Лепо, наливпером! Зар ти ниси *Pelikan*? – упита пингвин.



3.

КУКАЛА МУ МАЈКА

Разговарају трстењак цвркутић и језерски врабац.

– На кога је ово ваше птиче? Доиста, супругу вам не познајем, али, да простите, на вас не личи – рече врабац.

– Па, како да вам кажем... – снебива се трстењак. – Он је настао, у неку руку, процесом вантелесне оплодње.

– Како? – са чуђењем ће врабац. – Ишли сте ради тога код ветеринара?

– Ма не, него нам је кукавица подметнула јаје у гнездо.



4.

ПОНАВЉАЊЕ ЈЕ МАЈКА МУДРОСТИ

- Јутро је паметније од вечери. Јутро је паметније од вечери... – не-престано је брбљао папагај.
- Сумњам – рече сова.
- И? – упита дечак.
- Ништа. Ту је крај приче.
- Које приче?
- Хоћеш да ти је поновим? – упита писац.
- Ух, што си ти мудар... мајке ми!



5.

ЦРНО-БЕЛА ПРИЧА И ПО

– Не смета ми то што сам *црна овца*, него ме нервира тај расистички однос према мени.

– Чекај, колико видим ти ниси овца, него гавран.

– Свеједно, црн сам да црњи не могу бити!

– И мислиш да је то разлог тог дискриминаторског односа према теби?

– Наравно. Због чега, рецимо, јастреба не прогласе птицом злослутницом, него мене?

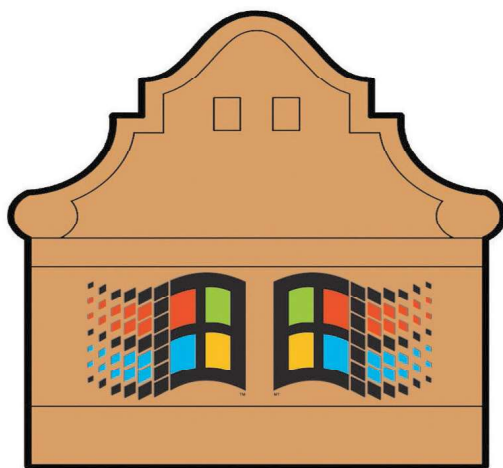
– Умишљаш, стари мој. Ја, као што видиш, нисам црна, а однос према мени је још гори – закључи *бела врана*. – Зато нећу више никад о томе да чујем ни једну једину реч. Је л' јасно?

– Јесте! – *рече њавран*. – *Никад више!*



6.

МАЈКРОСОФТОВ КИБИЦФЕНСТЕР



Кућа насред друма с прозорима у виртуелни свет.



7.

РИНГЕ, РИНГЕ, РАЈА

Срео коку миш, ња је рекô:

– Ооо, госпођо, куда ви тако рано? Да није то можда њошла кока на њазар?

– Јесте – рече носиља.

– Да продате јаја, претпостављам.

– Не, него да купим. Знате, јуче ми је у посети био чика Паја, а он је врло јешан, па сам остала без иједног, што је, признаћете, за једну домаћинску кућу недопустиво, зато сам... – раскокодакала се пиргава.

– А миш? Шта је било с мишом? – питали су се читаоци.

– *Миш је добио њриј.*

– Од чика Паје?

– Не. Од Ршума!

– *Ма шѡа ми рече?*

8.

ЖИВОТИЊСКА ФАРМА

Сретну се на фарми две старлете, кокошка и гуска.

– О, коко Шанел, кад сте набацили ново перје? – упита гуска.

– Јесенас, током митарења – рече граоранка. – А ви ми, ако смем да приметим, изгледате прилично очерупано.

– Е, слатка моја, то је зато што сам имала једну упечатљиву епизодну ролу у римејку *Скуиљача њерја* – поносно ће лејди га-га.

Као што видите, ни сви Орвели нису исти, мада су неки истији од других.



9.

МЕШОВИТИ БРАК

– Честитам, госпођо, добили сте бебе! – рече рода жени-риби и пружи јој пуну пластичну кесу пуноглаваца.

– Хвала! – рече срећна мајка и заплака.

– А где је срећни отац, ако нисам индискретна? – упита рода.

– Знате – срамежљиво ће жена-риба – мој супруг је човек-жаба, па када угледа роду он одмах зарони и не излази док опасност не прође.

– Свашта! Ја се храним водоземцима и нисам људождер – одврати увређено рода и одлете у правцу гинеколошко-акушерске клинике, по нову испоруку.



10.
ЈЕЗИЧКА БАРИЈЕРА

Среле се две кокошке на буњишту.

– О, добро јутро, комшинице. Акакакосте?

– Хвала на питању, добро.

– Чујем да сте се удали. Честитам!

– Хвала.

– Акакакоје ваш господин супруг? Да није, може бити, болестан?

– Бог с вама, а зашто мислите да је болестан?

– Па нешто га не чујем раном зором да кукуриче.

– Знате, мој супруг је *јалски њејџао*.

– Па шта?

– Мон шери, како да кукуриче кад французи имају проблем са изговарањем гласа Р.

